

REGULAMENTUL PRIVIND MĂSURILE GENERALE PENTRU PROTECȚIA PATRIMONIULUI CULTURAL CONSTRUIT DE CATEGORIE LOCALĂ

I. Dispoziții generale

Art. 1. Regulamentul privind măsurile generale pentru protecția patrimoniului cultural construit de categorie locală este elaborat în conformitate cu Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835-XIII din 17 mai 1996, Legea privind ocrotirea monumentelor nr. 1530-XII din 22 iunie 1993, Legea monumentelor de for public nr. 192 din 30.09.2011, Legea privind protejarea patrimoniului arheologic nr. 218 din 17.09.2010, Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998, Legea Culturii nr. 43-XIV din 27.05.1999, Legea privind organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352 din 24 noiembrie 2006, Regulamentul privind zonele protejate naturale și construite (HG 875/14.07.03, MO 155/25.07.03), Convenția Consiliului Europei privind protejarea patrimoniului arhitectural al Europei ratificată prin Legea nr. 533 din 11.10.2001, precum și cu alte acte legislative și normative naționale și internaționale din domeniul protecției și punerii în valoare a patrimoniului construit.

Art. 2. Consiliul municipal Chișinău și consiliile localităților din componența municipiului au în proprietate și administrare bunuri imobile care reprezintă monumente de categorie locală.

Art. 3. Dreptul de a dispune de monumentele ce constituie proprietate privată este exercitat de către proprietar (Legea privind ocrotirea monumentelor nr. 1530-XII din 22.06.1993, art. 7, alin. 6).

Art. 4. Regulamentul stabilește măsurile generale pentru protecția patrimoniului cultural imobil de categorie locală din municipiul Chișinău.

Art. 5. Măsurile generale privind protecția patrimoniului local stipulează reglementările privind salvagardarea monumentelor în caz de: intervenții neautorizate, spargerii de conducte, explozii, incendii, inundații, dezastre, condiții de forță majoră etc.

Art. 6. Prezentul regulament stabilește cerințele privind planificarea măsurilor preventive și de intervenție post eveniment, instruirea personalului responsabil de protecția monumentelor de categorie locală.

Art. 7. Regulamentul privind măsurile generale pentru protecția patrimoniului cultural imobil are drept scop susținerea deținătorilor, instituțiilor cu atribuții în domeniul protejării monumentelor și autorităților publice locale în ceea ce privește aplicarea

legislației în vigoare privind păstrarea patrimoniului cultural imobil de categorie locală.

II. Elemente de codificare prezente în planșele operative

Art. 8. Centrul istoric al mun. Chișinău este divizat în 12 unități teritoriale de referință (UTR), după criterii teritoriale.

Art. 9. Fiecare complex rezidențial este împărțit în cartiere limitate de străzi ale centrului istoric.

Art. 10. Monumentele din cartiere sunt numerotate.

Art. 11. Odată cu prima publicare a Registrului monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău, fiecărui monument istoric i se atribuie un cod propriu (CM).

Art. 12. În conformitate cu art. 61 din Regulamentul privind criteriile de evaluare a patrimoniului cultural construit de categorie locală, în componența codului intră:

- sigla alfabetică a denumirii municipiului Chișinău - Ch;
- sigla alfabetică a denumirii zonei respective a orașului – Ci (Centru istoric);
- numărul unității teritoriale de referință (UTR) din centrul istoric (9);
- numărul subzonei istorice de referință (9-17);
- poziția imobilului/monumentului și hotărului acestuia pe planul de bază al cartierului și, la necesitate, litera imobilului (5 A,B)

(Exemplu: ChCi9.9-17. 5 A,B)

Art. 13. Codul monumentului se introduce, în mod obligatoriu, în Fișa de inventariere și în Registrul monumentelor.

Art. 14. Codul monumentului poate fi modificat în cazul luării deciziei privind majorarea gradului valoric al monumentului în urma unor descoperiri suplimentare.

Art. 15. Atribuirea sau modificarea codului unui monument se efectuează în urma unor cercetări speciale în conformitate cu Regulamentul privind criteriile de evaluare a patrimoniului cultural construit de categorie locală.

Art. 16. Atribuirea codului se efectuează concomitent cu introducerea imobilului în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău.

Art. 17. Codul se atribuie monumentului pe întreaga perioadă a existenței sale în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău.

III. Procedurile administrative standard aplicabile

Art. 18. Procedurile standard aplicabile privind intervenția asupra monumentelor de categorie locală se stabilesc în conformitate cu legislația în vigoare, deciziile Consiliului municipal Chișinău, dispozițiile primarului general, deciziile și respectiv dispozițiile consiliilor și primarilor localităților din componența municipiului, precum și cu deciziile comisiilor speciale, convocate pentru evaluarea patrimoniului cultural construit de categorie locală.

Art. 19. Toate măsurile se structurează în funcție de modurile de intervenție și de starea fizică a monumentului, condițiile și zonele de protecție în care acesta este

amplasat, necesitatea întreprinderii de măsuri speciale privind protejarea monumentului.

Art. 20. Pentru a întreprinde orice fel de intervenții asupra unui monument, se stabilesc, în primul rând, prioritățile pentru protejarea lui.

Art. 21. Prioritățile care se impun pentru protejarea monumentelor sunt:

- valoarea și unicitatea;
- pericolul de dispariție;
- utilitatea publică.

Art. 22. Consiliul Municipal Chișinău stabilește metodologia de cercetare a stării fizice actuale a monumentelor și stabilește prevederile privind protecția, utilizarea judicioasă a monumentelor și legalizează zonele protejate (în baza proiectelor elaborate și aprobate în modul stabilit) în care se află monumentele.

Art. 23. Pe lângă Primăria municipiului Chișinău se constituie Comisia specializată pentru protecția monumentelor istorice de categorie locală, din care fac parte: urbanști, arhitecți, maeștri în arte plastice, istorici etc., în vederea efectuării unei analize multilaterale a monumentelor, elaborării de propuneri și stabilirii de măsuri de salvagardare a monumentelor.

Art. 24. Subdiviziunile specializate ale Primăriei municipiului Chișinău efectuează controlul asupra aplicării cerințelor legislative și reglementative, țin evidența bunurilor de patrimoniu cultural construit și controlează utilizarea lui.

Art. 25. Subdiviziunile specializate ale Consiliului municipal Chișinău au următoarele atribuții:

- întocmesc scheme și planuri (pentru teritoriul din intravilan) de încadrare în teritoriul municipiului a imobilelor incluse în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău;

- înaintează propuneri și asigură elaborarea proiectelor zonelor de protecție, actualizarea și elaborarea, după caz, a documentației de urbanism pentru zonele cu patrimoniul cultural imobil local;

- coordonează aspectele tehnice și administrative ce țin de delimitarea pe teren și instituirea statutului de zone protejate;

- asigură elaborarea programelor și stabilesc priorități de investiții pentru intervenții de protejare, conservare, restaurare a patrimoniului cultural imobil și de revitalizare a zonelor de protecție;

- înaintează propuneri privind acordarea subvențiilor și facilităților pentru deținătorii de monumente, în baza Regulamentului specializat aprobat de Consiliul municipal Chișinău;

- perfectează pentru deținătorii de monumente istorice notificări privind protejarea monumentului și obligații privind protejarea monumentelor;

- eliberează certificate de urbanism în conformitate cu Regulamentele locale de urbanism și documentația de urbanism;

- asigură controlul intervențiilor asupra patrimoniului imobil local, cu respectarea reglementărilor stabilite prin legislație și documentația de urbanism;

- informează populația referitor la statutul de monumente istorice în vederea stopării intervențiilor abuzive asupra acestora.

Art. 26. Subdiviziunile specializate ale Consiliului municipal Chișinău elaborează planuri de acțiuni privind prevenirea și respectiv, înlăturarea consecințelor produse în urma dezastrelor.

Art. 27. Planurile de acțiuni trebuie să fie clare, simple și flexibile. Planurile trebuie să ia în vedere în primul rând influența negativă a apei, a focului și a cutremurelor, care sunt pericolele cele mai probabile.

Art. 28. Concomitent cu acestea, Planurile de acțiuni trebuie să stipuleze și unele măsuri preventive contra hazardelor naturale (alunecări, tasare, ape freatice etc.), inclusiv contra evenimentelor de forță majoră.

Art. 29. Măsurile de prevenire a dezastrelor, bazate pe constatările privind evaluarea riscurilor, trebuie să constituie o parte din planul general de activitate, contribuind la o mai bună evidență și conservare a patrimoniului imobil local.

Art. 30. Intervențiile de conservare, restaurare, reabilitare etc., precum și vânzarea, cumpărarea sau orice altă modificare în statutul juridic al monumentelor se vor efectua în conformitate cu condițiile stipulate în certificatul de urbanism.

Art. 31. Subdiviziunile specializate ale Consiliului municipal Chișinău conlucrează în permanență cu deținătorii de monumente istorice în vederea întreținerii și utilizării satisfăcătoare a bunului patrimoniului cultural.

Art. 32. În toate cazurile de intervenție asupra monumentelor, procedurile standard aplicabile pot fi îndeplinite numai în folosul acestora.

IV. Reguli generale privind protejarea monumentelor

Art. 33. Aplicarea procedurilor administrative privind salvagardarea patrimoniului cultural construit local se efectuează în baza regulilor generale, prin indicarea principiilor urbanistice, cu determinarea parametrilor planimetrice și volumetrici ai monumentului.

Art. 34. În conformitate cu Regulamentul privind zonele naturale protejate și construite (HG 875/14.07.03, MO 155/25.07.03, art.920) proiectele pentru zonele protejate ale patrimoniului natural și construit se elaborează de către instituțiile de proiectare, deținătoare ale licențelor pentru elaborarea documentației de urbanism și restaurarea monumentelor istorice.

Art. 35. În cazul în care documentația de urbanism și amenajare a teritoriului pentru localitate și teritoriu a fost elaborată, aceasta urmează să fie actualizată în conformitate cu noul proiect al zonei de protecție. Cheltuielile privind actualizarea documentației de urbanism și amenajarea teritoriului vor fi suportate de către beneficiarul proiectului zonei protejate.

Art. 36. După avizarea de către organele interesate și aprobarea de către autoritatea publică locală respectivă, proiectul zonei protejate va fi inclus în documentația de urbanism.

Art. 37. Delimitarea gradelor de protejare, inclusiv a funcțiunilor admise sau interzise în relație cu monumentele se va materializa în documentația de urbanism.

Art. 38. Prin documentația de urbanism se poate institui regimul de zonă protejată și în alte zone, după cum urmează:

- în baza propunerilor autorităților publice abilitate cu protejarea patrimoniului natural și construit, autorităților publice locale, precum și la cererile cetățenilor;

- în urma unor studii de inventariere și de cercetare a fondului natural, arheologic, arhitectural și etnografic existent.

Art. 39. Propunerile privind stabilirea statutului de monument istoric de categorie locală se centralizează, se verifică și se prelucrează de către subdiviziunile specializate ale Consiliului municipal Chișinău, iar Consiliul municipal Chișinău adoptă decizii de înscriere a acestora în liste speciale în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 40. Listele (registrul) monumentelor istorice locale vor fi completate și actualizate în condițiile legii.

Art. 41. În componența documentației de proiect se elaborează, în mod obligatoriu, recomandări privind utilizarea tehnicilor și materialelor de construcție tradiționale și, eventual, interzicerea altora.

Art. 42. Controlul intervențiilor efectuate la monumentele istorice de categorie locală și în zonele lor de protecție, precum și respectarea reglementărilor stabilite prin documentația de urbanism și amenajarea teritoriului, este exercitat de către subdiviziunile specializate ale Consiliului municipal Chișinău, Inspekția de Stat în Construcții și de către autoritățile publice centrale responsabile de domeniul protejării patrimoniului cultural în conformitate cu legislația în vigoare.

V. Dispoziții finale

Art. 43. Protejarea monumentelor istorice de categorie locală este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului la nivel municipal.

Art. 44. Consiliul municipal Chișinău va aplica prevederile prezentului Regulament în teritoriul administrativ prin intermediul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare.

Art. 45. Orice intervenție asupra monumentelor istorice și a imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a statutului juridic al monumentelor istorice, se efectuează doar în condițiile stabilite de legislația în vigoare și de prezentul Regulament.

Art. 46. Exproprierea pentru cauza de utilitate publică a monumentelor istorice de categorie locală și a zonelor de protecție a acestora sau instituirea unor servituți pot fi inițiate și aplicate doar prin decizia Consiliului municipal Chișinău.

Art. 47. Persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile prezentului Regulament și au cauzat daune unui imobil cu statut de monument istoric sau zonei lui de protecție vor fi sancționate conform legislației în vigoare.